

Den 28.maj 2019

Revideret den

16.09.20, 01.07.21,
02.08.22

Trane Skole og Børneby - Ordblindestrategi og handleplan

Målet på Trane Skole og Børneby er:

1. At opspore elever i risiko for udvikling af ordblindhed så tidligt som muligt, således at disse elever støttes i udviklingen af deres fonologiske kompetencer og udvikler deres tidlige skriftsproglige muligheder bedst muligt.
2. At afdække elever med ordblindhed så tidligt som muligt (fra slutningen af 3.klasse), således at deres tro på egne muligheder og skriftsproglige kompetencer udvikles alderssvarende ved brugen af læse skrive teknologiske-værktøjer (LST-værktøjer).
3. At skolens ordblinde elever skal indgå i den almindelige undervisning på lige fod med deres klassekammerater ved brugen af LST.

Læsevejlederne samarbejder med børnehaveklassens personale og indhenter oplysninger fra forældrene ved skolestart i forhold til oplysninger om ordblindhed i familien. Derved øges opmærksomheden på de elever som eventuelt er i risiko for at udvikle ordblindhed og herved styrke den fonologiske stilladsering så tidligt som muligt. Forældresamarbejdet prioriteres ligeledes højt. Forældrene ses som vigtige medspillere i elevernes skriftsproglige udvikling. Læsevejlederne følger via klasselæsekonferencer, gruppeprøver og sparring med dansklærerne elevernes skriftsproglige udvikling og har en særlig opmærksomhed på elever i skriftsproglige vanskeligheder herunder skolens ordblinde elever.

Organisering

Der er på Trane Skole og Børneby ansat 2 læsevejledere, der varetager funktionen på alle tre matrikler.

Ordblinde-kontaktperson: Mette Quist Kristensen

LST-værktøjer

Ordblinde elever på Trane Skole og Børneby undervises i brugen af IT-kompenserende værktøjer. Dette er App Writer, tale til tekst og NOTA.

App Writer er et digitalt læse- og staveprogram, som ligger på alle elevernes computere. App Writer kan hjælpe eleverne med at læse tekster højt i alle fag. Desuden kan programmet hjælpe eleverne med at stave ord og komme med ordforslag, når de arbejder med skriftlige opgaver.

Ordblinde elever undervises desuden i brugen af NOTA. Via Nota.dk kan eleverne hente både fagbøger, frilæsningsbøger samt arbejdsbøger, således at de har mulighed for at arbejde digitalt med deres tekster og opgaver.

Tale til tekst er ligeledes en mulighed for de ordblinde elever. Her undervises eleverne i at indtale deres tekster, således at de i deres skriftlige processer kan arbejde fokuseret med indholdet af opgaven.

Indskoling

Med udgangspunkt i oplysninger hentet fra børnehaven og familie vedr. læsevanskeligheder/ordblindhed i familien, er der fra starten af 0. klasse øget opmærksomhed på de børn, der har brug for ekstra fonologisk stilladsering.

Læsevejleder screener elever, som har fonologiske vanskeligheder i slutningen af 0. klasse med risikotesten for ordblindhed. Ud fra resultatet følges disse elever med ekstra indsats i den daglige undervisning. I løbet af 1. klasse følges indsatsen op med risikotesten for ordblindhed i midten og ved slutningen af 1. klasse.

I efteråret 2. klasse afholdes der klasselæsekonference med dansklærer og læsevejleder med afsæt i observationer og data fra elevernes arbejde i hverdagen samt data fra gruppeprøver. Målet for denne konference er at identificere elever, der først nu viser tegn på fonologiske og skriftsproglige vanskeligheder, således at der kan iværksættes en ekstra fokus og indsats for disse elever. I slutningen af 2. klasse afvikler læsevejleder Elbros ordlister på alle elever i 2.klasse, således at der igen arbejdes målrettet med den gruppe af elever, som endnu ikke har automatiseret deres afkodningsfærdigheder.

I efteråret 3.klasse deltager elever som har fonologiske udfordringer i forløb med læsevejleder, hvor der er særlig fokus på daglig læsetræning samt fonologisk opmærksomhed.

I foråret 3. klasse indstilles elever, som stadig vurderes at være i fonologiske vanskeligheder, til Ordblindetesten. Elever der testes ordblinde i slutningen af 3.klasse tilbydes kurser i brugen af LST.

Mellemtrin

Elever som er testet ordblinde ved indgangen til mellemtrinnet følges af læsevejlederen.

Læsevejlederen samarbejder med de ordblinde elevers lærerteam i forhold til hvilke kursusbehov den enkelte ordblinde elev har brug for.

For alle ny-testede ordblinde elever gælder, at de deltager i kursusforløb hos læsevejleder, hvor de introduceres og oplæres i brugen af LST. Efter at have deltaget i et grundforløb er det meget individuelt, hvad den enkelte ordblinde elev har brug for. Det aftales mellem forældre, lærere og læsevejleder, hvilke kursusforløb, eleven har brug for, således at han/hun kan indgå i undervisningen på klassen på lige vilkår med de andre elever.

Kurser der kan tilbydes, kan eksempelvis være forløb med fonologisk træning/tapping, træning i at kvalificere ordforslagene i App Writer ved et morfemkursus, kursus i brugen af skriveskabeloner, notatteknik, talegenkendelse, genvejstaster, håndtering af PDF-filer og hjælp til at oprette mapper og filer hentet på NOTA.

I efteråret på 4. og 6. årgang vurderer læsevejleder i samarbejde med dansklæreren alle elevers skriftsproglige udvikling. Dette sker på baggrund af data fra elevernes arbejde i dagligdagen og gruppeprøver.

Læsevejleder kan efter aftale med lærere og forældre foretage yderligere individuel afdækning af de elever som ikke er testet for ordblindhed, hvis dette vurderes nødvendigt. Der vil herefter blive indkaldt til opfølgende møde, hvor læsevejleder i samarbejde med lærere og forældre udarbejder en statusplan for eleven i skriftsproglige vanskeligheder. På disse mødes aftales hvilke individuelle behov ift. kurser og støtte, der er brug for.

Udskoling

Der er et tæt samarbejde mellem årgangsteam og læsevejleder. I udskolingen er der periodevis brug for små opfølgende kurser i forhold til brugen af LST. Læsevejleder understøtter de ordblinde elever i klassen således at deres LST- værktøjer bruges bedst muligt i alle fag, og der herved opstår størst sammenhæng for de ordblinde elever i den aktuelle kontekst, da flere ordblinde elever i udskolingen udtrykker frustration ved at "gå glip" af klassens undervisning. På 8. og 9. årgang afholder læsevejleder intensive kurser i brugen af LST op til terminsprøver og afgangsprøver, da disse elever kan gå til afgangsprøverne på særlige vilkår. At gå til prøverne på særlige vilkår betyder, at eleverne må bruge deres LST-værktøjer i prøvesituationen og få forlænget prøvetiden, hvis de har arbejdet og brugt LST-værktøjerne i deres hverdag. Dette er beskrevet i vejledningen "*Prøve på særlige vilkår og fritagelse*" fra Undervisningsministeriet.

Når eleverne testes ordblinde

Elev, forældre, lærere og læsevejleder mødes efter at ordblindetesten er taget. Her gennemgår læsevejleder testresultaterne og det aftales hvilke tiltag og indsatser, der er brug for i forhold til den enkelte elev. Læsevejleder udarbejder en statusplan. Såfremt der er behov, afholdes opfølgende møder.

Forældrene får udleveret en forældrefolder "Ordblindhed – en forældrefolder", som skolens læsevejledere har udarbejdet.

Skolens ordblinde elever

Skolens ordblinde elever deltager i netværksmøder på skolen. Disse møder afvikles en gang i måneden primært for mellemtrins elever. 7. og 8. årgangs elever inviteres med to gange om året.

9. årgang deltager ikke i netværksmøderne.

